

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Μαριέλλα Αριστείδου, πρόεδρος

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Αννίτα Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Ξένια Κωνσταντίνου

Ρούλα Γεωργιάδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από την κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και τις κ. Μαριέλλα Αριστείδου, Αννίτα Δημητρίου, Ξένια Κωνσταντίνου και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν από τις 22 Μαρτίου 2021 έως τις 19 Απριλίου 2021. Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκε και το μη μέλος της επιτροπής κ. Σάβια Ορφανίδου.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Γραφείου της Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων, η Επίτροπος Νομοθεσίας, εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ).

Η ΔΕΟΚ και η εργοδοτική οργάνωση ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις αυτές.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου, ώστε αφενός να καθοριστεί το ελάχιστο περιεχόμενο που πρέπει να περιλαμβάνει ο κώδικας συμπεριφοράς που έχουν υποχρέωση να εισάγουν και να εφαρμόζουν οι εργοδότες και οι εκπρόσωποι νομικών προσώπων και οργανισμών, όπως σχετικά προβλέπεται από την οικεία νομοθεσία και αφετέρου η αύξηση των ποινών για τα προβλεπόμενα αδικήματα για σκοπούς προληπτικούς και κατασταλτικούς.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς σε εργασιακούς χώρους με καθορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο, το οποίο με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία δεν προβλέπεται, θα αποτελέσει ένα ουσιαστικό και αποτελεσματικό εργαλείο στα χέρια των εργοδοτών και εκπροσώπων νομικών προσώπων και οργανισμών για την καθοδήγηση τόσο των ιδίων όσο και των εργαζομένων, με απώτερο στόχο την αντιμετώπιση του φαινομένου της παρενόχλησης και της σεξουαλικής παρενόχλησης, καθώς και την εξάλειψη ανεπίτρεπτων συμπεριφορών που πλήττουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και διαταράσσουν την εύρυθμη λειτουργία οποιασδήποτε επιχείρησης ή οργανισμού. Οι εισηγήτριες του προτεινόμενου νόμου δήλωσαν ότι η νομοθέτηση του ελάχιστου περιεχόμενου ενός τέτοιου κώδικα θα συμβάλει στη μείωση και/ή εξάλειψη φαινομένων σεξουαλικής παρενόχλησης, ενώ ο ιδιωτικός τομέας θα εξισωθεί στο θέμα αυτό με τον δημόσιο τομέα, όπου ήδη ισχύει ανάλογος κώδικας.

Συναφώς με τα πιο πάνω, η Επίτροπος Νομοθεσίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι ο εφαρμοζόμενος ήδη στο δημόσιο τομέα κώδικας πρόληψης και αντιμετώπισης της

παρενόχλησης και σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία, δεν αποτελεί νομικό κείμενο.

Περαιτέρω, στο στάδιο της συζήτησης υπεβλήθη εισήγηση για τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε να καθορισθεί ρητά ότι με την υπό αναφορά νομοθεσία ποινικοποιούνται πράξεις παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης και άλλες συναφείς συμπεριφορές στους εργασιακούς χώρους, εφόσον στρέφονται εναντίον οποιουδήποτε προσώπου. Παρά ταύτα, η Επίτροπος Νομοθεσίας, η οποία παρέστη κατά τη συζήτηση, με επιστολή της ημερομηνίας 9 Απριλίου 2021 προς την επιτροπή υπέβαλε εισήγηση όπως για λόγους ασφάλειας δικαίου αποφευχθεί η εν λόγω τροποποίηση, καθότι σε τέτοια περίπτωση το πεδίο εφαρμογής της υπό αναφορά νομοθεσίας διευρύνεται ανεπίτρεπτα, περιλαμβάνοντας κάθε πρόσωπο και όχι μόνο εργοδοτούμενους.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο εκπρόσωπος του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφέρθηκε στον προβλεπόμενο από την οικεία νομοθεσία τρόπο εξέτασης παραπόνων από τους επιθεωρητές του Τμήματος Εργασίας. Συναφώς, διευκρίνισε ότι, σε περίπτωση κατά την οποία δεν είναι δυνατή η διευθέτηση της διαφοράς, τότε, εφόσον συγκεντρωθεί όλη η πληροφόρηση που ορίζεται στον σχετικό νόμο, καταγράφονται τα γεγονότα και συντάσσεται έκθεση η οποία καταγράφει συμπεράσματα και αποτελεί τη νομική βάση για το κατά πόσο μπορεί να στοιχειοθετηθεί παράβαση.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης η πρώτη ενέργεια του επιθεωρητή, ανεξάρτητα από τον τρόπο διευθέτησης της διαφοράς, είναι η απομάκρυνση του καταγγελλομένου ή της καταγγελλομένης από τον χώρο στον οποίο συνυπάρχει με τον/την παραπονούμενο/νη μέχρι την ολοκλήρωση της έρευνας. Σε περίπτωση κατά την

οποία αυτό δεν είναι εφικτό, τότε πρέπει να γίνεται οριστική απομάκρυνση του/της παραπονουμένου/νης από τον εν λόγω χώρο. Ο ίδιος αρμόδιος κατέθεσε στην επιτροπή στατιστικά στοιχεία, αναφέροντας ότι κατά το έτος 2020 υπήρξαν τέσσερις καταγγελίες για σεξουαλική παρενόχληση οι οποίες δε στοιχειοθετήθηκαν, καθότι παρουσίαζαν αντιφάσεις, ενώ για τη μία από αυτές η αστυνομία συμφώνησε με την απόφαση του τμήματος.

Σε σχέση με το όλο ζήτημα, η εκπρόσωπος της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ανέφερε ότι υπήρξαν σαράντα πέντε (45) καταγγελίες στο Γραφείο της Επιτρόπου για τις οποίες έγιναν εκθέσεις με συστάσεις και τόνισε ότι υπάρχουν εργαλεία προς αντιμετώπιση του προβλήματος. Επισήμανε επίσης ότι από τον ιδιωτικό τομέα δεν υπήρξαν πολλές καταγγελίες, καθότι τα θύματα δεν προβαίνουν σε καταγγελία υπό τον φόβο της απόλυσης.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ επισήμανε ότι δεν έχει προηγηθεί κοινωνικός διάλογος μεταξύ εργοδοτών αναφορικά με το ελάχιστο περιεχόμενο του υπό αναφορά κώδικα, εκφράζοντας επιφυλάξεις, παρ' ότι ως θέμα αρχής δήλωσε ότι συμφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Οι συντεχνίες ΣΕΚ και ΠΕΟ συμφώνησαν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, τονίζοντας ότι ο καθορισμός του ελάχιστου περιεχομένου ενός τέτοιου κώδικα διά της νομοθετικής οδού θα αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για τη δικαιοσύνη.

Η επιτροπή, υπό το φως των πιο πάνω και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, προχώρησε σε τροποποίηση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ώστε οι προτεινόμενες ποινές για παρενόχληση και σεξουαλική παρενόχληση να αυξηθούν και περαιτέρω ο υπό θέσπιση κώδικας σε κάθε εργασιακό χώρο να μην υπόκειται σε έγκριση από τους κοινωνικούς εταίρους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, επισυνάπτοντας τροποποιημένο σύμφωνα με τα πιο πάνω κείμενο σχεδίου νόμου, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια του σώματος.

20 Απριλίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.02.062.070-2021

ΕΣ/ΝΧ